

Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody do spraw mniejszości narodowych i etnicznych

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy Pełnomocnika.

25 spotkań o charakterze szkoleniowym/edukacyjnym, rocznicowym oraz religijnym.

2. Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

- Koordynacja i realizacja *Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030* – od 2021 r. realizacją Programu, w tym rozliczaniem dotacji i sprawozdawczością zajmuje się dwuosobowy zespół, w skład którego wchodzi Pełnomocnik oraz inspektor wojewódzki.
- Organizacja szkoleń dla Asystentów Edukacji Romskiej, będących zadaniami systemowymi Programu.
- Współpraca z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. ochrony praw człowieka, zarówno w zakresie organizacji szkoleń dla Asystentów Edukacji Romskiej i nauczycieli wspomagających, jak również w kwestii monitorowania sytuacji dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa przedstawicielom mniejszości narodowych i etnicznych.
- Współpraca z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu w zakresie edukacji uczniów wywodzących się z MNIE.

3. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszeniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Współpracuję z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji ds. ochrony praw człowieka; 17 marca 2022 r. zorganizowałam szkolenie z zakresu przeciwdziałania uzależnień dla Asystentów Edukacji Romskiej i nauczycieli wspomagających, które przeprowadzili specjaliści z Komendy Wojewódzkiej Policji oraz Monaru we Wrocławiu. W kolejnym roku planuję kontynuację tego typu przedsięwzięć.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego na terenie województwa dolnośląskiego, monitorowanie zachowań o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym, organizacja szkoleń z zakresu przestrzegania praw mniejszości narodowych i etnicznych we współpracy z Wojewódzką i Miejską Komendą Policji we Wrocławiu oraz Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

Nie dotyczy.

6. Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie

Centrum Ukraińskie Kultury i Rozwoju, Fundacja Ukraina, Związek Ukraińców w Polsce, Towarzystwo Ormian Polskich, Związek Karaimów Polskich, Fundacja Beiteinu Chaj, Stowarzyszenie Żydowskie Cukunft, Fundacja „Za Wolność Waszą i Naszą”, Niemieckie Towarzystwo Kulturalno- Społeczne, Towarzystwo Społeczno- Kulturalne Żydów, Zjednoczenie Łemków, Stowarzyszenie Łemków, Fundacja Prom, Fundacja SALVATOR, Stowarzyszenie Asystentów Edukacji Romskiej, Porozumienie Przedstawicieli Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Kalejdoskop Kultur”.

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa

Centrum Ukraińskie Kultury i Rozwoju, Fundacja Ukraina, Związek Ukraińców w Polsce, Towarzystwo Ormian Polskich, Instytut Piramowicza, Związek Karaimów Polskich, Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej, Fundacja Beiteinu Chaj, Stowarzyszenie Żydowskie Cukunft, Fundacja „Za Wolność Waszą i Naszą”, Niemieckie Towarzystwo Kulturalno- Społeczne, Towarzystwo Społeczno- Kulturalne Żydów, Zjednoczenie Łemków, Stowarzyszenie Łemków, Fundacja Prom, Fundacja SALVATOR, Stowarzyszenie Asystentów Edukacji Romskiej, Stowarzyszenie Romów w Polkowicach, Stowarzyszenie Romów w Przemkowie, Stowarzyszenie Romów w Lubaniu, Porozumienie Przedstawicieli Mniejszości Narodowych i Etnicznych „Kalejdoskop Kultur”.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

- Współpraca z organizacjami MNiE wymienionymi w punkcie 6, jak również ze związkami wyznaniowymi (Gmina Wyznaniowa Żydowska we Wrocławiu, parafia ewangelicko- augsburska p.w. św. Krzysztofa we Wrocławiu, parafia greckokatolicka we Wrocławiu, parafia greckokatolicka w Zamienicach, cywilno-wojskową parafia prawosławna pw. św. Cyryla i Metodego we Wrocławiu).
- Współpraca z Konsulatem Generalnym Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu.
- Działalność i uczestnictwo w pracach Komisji Organizacji Mniejszościowych i Migranckich (KOMM), mającej na celu wzmocnienie organizacji działających na rzecz organizacji mniejszości narodowych i etnicznych oraz migranckich, wzmocnienia jej liderów, a także promowania ich inicjatyw.
- Uczestnictwo w spotkaniach ADI-ROM GROUP OF EXPERTS ON SUBSTANCE USE AND TRAFFICKING.
- W dn. 25-26 października 2022 r. uczestnictwo w 15th European Platform for Roma Inclusion, organizowanej w Pradze przez Komisję Europejską.
- W 2022 r. nawiązanie współpracy z Fundacją Żydoteka, której celem jest popularyzacja kultury i historii Żydów.

9. Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić)

- Wrocławska Kutia – coroczne spotkanie świąteczno-noworoczne, organizowane przez Związek Ukraińców w Polsce, koło we Wrocławiu,
- Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu w Gminie Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu,
- Obchody rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim,
- Spotkania Koalicji Organizacji Mniejszościowych i Migranckich (online),
- Maikranz w Niemieckim Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym we Wrocławiu,
- Udział w koncercie finałowym festiwalu „Świat pod Kyczerą” w Zamienicach k. Chojnowa,
- Udział w panelu dyskusyjnym podczas ogólnopolskiej konferencji „Rola kobiety w życiu społeczności romskiej” w Krościenku nad Dunajcem,
- Obchody święta Rosz ha-Szana w Gminie Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu,
- Spotkanie jesienne w siedzibie Niemieckiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego we Wrocławiu,
- Obchody rocznicy Nocy Kryształowej w Gminie Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu,
- Udział w wernisażu wystawy „Żydowska Dusza. Skarby Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu.

10. Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?

TAK

NIE

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

Interwencja ws. zachowań rasistowskich wobec uczniów romskich w jednej z dolnośląskich szkół.

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego o efektach działań w ramach Programu Integracji¹

Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 w roku 2022:

- Łącznie zrealizowano 19 projektów, w tym 17 z cz. 83 i 2 z cz. 30 budżetu państwa,

¹ Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030

- Organizacja szkoleń dla Asystentów Edukacji Romskiej i nauczycieli wspomagających oraz JST – zadania systemowe Pełnomocnika w ramach *Programu integracji (...)*; szkolenia dla AER dotyczyły szkolnictwa branżowego i specjalnego oraz profilaktyki uzależnień; podczas spotkania z JST natomiast omówiono założenia Programu oraz tryb naboru wniosków.
- Organizacja dwóch naborów do bazy kandydatów na członków komisji konkursowej wywodzących się ze społeczności romskiej oraz podjęcie wszelkich działań, mających na celu dotarcie do jak najszerszego grona odbiorców,
- Informowanie JST oraz NGO, dotychczas niebiorących udziału w Programie o możliwościach uzyskania dotacji; efektem tych działań jest włączenie do Programu nowych gmin oraz jednego z dolnośląskich MOPS-ów (wniosek na rok 2023).
- Informowanie gmin o korzyściach wynikających z realizacji zadania pn. „Praca za dług czynszowy”.

Inne:

- Organizacja Dnia Kobiet dla liderek wywodzących się z MNiE,
- Organizacja uroczystości wręczenia odznaczeń państwowych przedstawicielom mniejszości narodowych i etnicznych oraz organizacja towarzyszącej temu wydarzeniu wystawy „Karaimi – TworzyMY Wrocław”.

13. Inne uwagi

Pełnomocnik Wojewody Dolnośląskiego
ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych
z Szeregu Instytutu Obszarnego i Równego Traktowania

J. Bradke
Agatyna Bradke